

1665.

2den Beh. af Lovb. indeh. Best. om

Maadigheden over Fæstebøndergods.

1666

endvidere, at, saa langt ned i Tiden som til 10de December 1861 kunde han paavise bestemte Udtalelser fra Indenrigsministeriet, som vare stemmende med denne Anskuelse. Han paaberaabte sig et Vidnesbyrd fra en gammel hæderlig Rentekammerdeputeret, der har havt stor Indflydelse paa, hvorledes disse Lovregler senere kom til Anvendelse i Indenrigsministeriet; han troede endogsaa med Sikkerhed at kunne betegne den Anvendelse af Loven, som nu fandt Sted, som en ny Opdagelse, i Mod sætning til den sunde, rigtige og gamle Tradition. Den høitærede Formand for Udvalget har jo ogsaa som Ordfører for Flertallet flere Gange ifjor brugt, om ikke de samme, saa dog lignende Udtryk i Betænkningen, og har altsaa vedkjendt sig den samme Anskuelse; han har sagt, at den Anvendelse af disse Lovregler, der har fundet Sted efter 1861, som han kaldte for en ny Theori, var afvigende fra de tidligere Administrationsregler, og han har sagt om Flertallets Forslag, at det vilde gjenindsføre Regler, som hævdede den Anskuelse, som fra gammel Tid var anset for en rigtig Fortolkning af Loven og havde været ledende Grund sætning for Administrationen (Ordføreren: Hvor?). I Betænkningen ifjor. Og han har endelig udtalt, at det var ved Cirkulæret af 28de December 1868, at man endelig havde faaet den nye Lære fuldstændig ind i Livet (Ordføreren: Er det iaar, eller var det ifjor?)

Formanden: Den ærede Ordfører kan ikke stille Spørgsmaal til Taleren under dennes Foredrag.

Strup: Jeg har allerede to Gange sagt, at det var i Betænkningen ifjor; jeg maa kun beklage, at jeg ved ikke at tale høiere har givet den ærede Ordfører Anledning til at afbyde mig to Gange. Jeg maa bemærke, at da de af mig citerede Udtalelser fremkom ifjor fra den 2den Landsthingsmand for 1ste Kreds, modsigde jeg Rigtigheden deraf

med fuld Bestemthed og med Overbevisningens Varme, men jeg havde selvfølgelig ikke Afstykker og Data ihænde at kunne citere ligeoverfor denne, kan jeg gjerne sige, uforberedte Intervention i hele denne Sag fra Justitsministerens Side. Det har imidlertid været mig en Trøst og Beroligelse ganske tilfældig og for ganske nylig i et privat Arkiv at træffe paa et Afstykke, der forekommer mig temmelig tydeligt at vise, at denne nye Doktrin, som den efter Ordføreren og Justitsministerens Mening maa kaldes, fra 1861—68 — dens Fødselsdag er ikke senere bestemt — har været levende hos det gamle Rentekammer allerede i 1843, og sandsynligvis har været levende fra meget ældre Tider. Jeg skal tillade mig at meddele det ærede Thing og Ordføreren — jeg tror med samme Ret, selv om det maatte blive noget vidløftigt og trættende, som den ærede 2den Landsthingsmand for 1ste Kreds ifjor meddelte en lignende Detalj — en Rentekammerstrivelse fra 1843. Den er til en Godseier, naturligvis igjennem Amtmanden, og Anledningen dertil er den, at der fra det paagjældende Gods i tidligere Tid ved Bort salg af Bøndergaardene af et Par Byer var forbeholdt nogle Udlodder, Hedelodder, og det af et temmelig betydeligt Omfang, og af temmelig betydelig Udskræmning; thi det Hele dreiede sig om 19 Tønder og 6 Skjepper Hartkorn. Af disse Lodder havde Godseieren ved Fraskillelsen anmeldt, at han agtede at danne en Skæferigaard — det har formodentlig ikke været hans Mening at ville bortfæste en saadan Skæferigaard, men derom oplyser Historien Intet. Tiden gik, og Godseieren fandt sig ikke foranlediget til at gjøre Alvor af at etablere en større Gaard paa disse 19 Tønder Hartkorn, og han anfaa det fornødent Tid efter anden at indsende Anmeldelse derom, for at man ikke skulde falde over ham, fordi han ikke havde bygget paa disse Lodder. Da han sidste Gang, i 1843, henvendte sig til Rentekammeret, bemærkede han i sit Andragende, at Gaarden ikke ret egnede